

Kalandozás a millennium korában

- 1.) Keressétek meg az alábbi feladatban 12 híres ember nevét a millennium korából!
Írjátok a neveket a vonalra és írjátok melléjük, hogy miről voltak híresek!

/24 pont

S	C	R	U	A	B	Q	Q	J	G	Q	L	J	O	D	G	O	H	Y	W
O	M	Z	B	Z	D	Q	I	U	W	U	Y	I	I	L	G	N	H	O	T
M	F	K	E	L	V	F	M	D	Y	M	S	T	F	Z	Á	I	W	D	O
L	Ó	T	T	O	N	A	M	R	E	H	Q	A	A	M	S	Y	R	J	T
I	V	T	O	H	H	C	D	X	H	W	D	S	L	V	L	B	N	S	A
V	S	D	W	M	Z	S	N	V	C	R	D	Á	U	Á	Q	M	E	X	P
Y	Ó	B	G	V	C	W	R	E	U	I	K	S	H	H	X	E	A	A	E
A	L	V	L	B	E	G	I	S	R	H	L	I	N	M	E	R	F	R	R
N	K	L	X	A	T	Q	Z	T	T	E	M	R	V	Z	O	A	S	Q	W
L	I	S	E	F	H	J	V	Á	J	Y	F	I	W	B	Y	H	Z	D	R
O	M	Q	H	H	Á	A	Z	C	S	Q	J	L	Á	D	S	J	C	É	B
S	L	Q	L	N	Á	S	L	C	F	T	P	G	E	B	N	F	J	R	A
Z	B	A	O	M	K	R	Á	U	F	F	S	L	B	K	M	C	F	F	P
G	Y	S	X	I	S	K	F	Z	J	S	H	M	O	D	R	I	R	L	G
Q	P	O	M	F	N	H	Z	E	O	Z	B	T	G	J	S	E	Y	A	Y
Q	E	B	W	U	E	I	Q	R	R	Q	A	E	M	V	S	T	F	S	M
D	N	J	M	X	S	U	A	J	W	E	Q	Z	E	B	K	I	Y	Ó	G
N	Z	T	J	C	K	B	R	Z	A	A	N	Q	M	C	T	N	O	J	U
P	Q	T	A	U	F	E	G	H	L	X	Z	C	G	F	H	F	G	A	H
L	Á	P	E	S	R	E	M	I	E	Y	N	I	Z	S	S	Z	W	H	J

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____

2. a) Milyen nevezetességek láthatóak az alábbi képeken?

/12 pont

b) A képek alapján készítsetek egy kb. 4 perces bemutatót és tartsatok idegenvezetést a millennium kori Budapesten!

3.) Magyarázzátok meg a következő szavakat!

/15 pont

- szuszék
- sublót
- dikó
- pitvar
- sparhelt
- firhang
- kredenc
- kasztni
- hokedli
- ágyrajáró
- poroló
- háziáldás
- parádésszoba
- lavór
- nyári konyha

4.) TOTÓ

1. Mi az a találmány, amivel az elektromos áramot vezetékeken nagy távolságra lehet szállítani?

- 1) fluxuskondenzátor
- 2) transzformátor
- X) karburátor

2. A modernizálódás folyamán hány vincellériskola szolgálta a szőlészet fejlesztését?

- 1) kilenc
- 2) négy
- X) hat

3. Kinek a találmánya a kéregöntésű, rovátkolt hengershék?

- 1) Ganz Ábrahám
- 2) Bláthy Ottó
- X) Mechwart András

pluszpontért: Melyik iparágban használták ezt a találmányt? _____

4. Kinek a találmánya segítette a föld mélyén lévő érc- és folyadékkészletek feltárását?

- 1) Ganz Ábrahám
- 2) Báró Podmaniczky Frigyes
- X) Báró Eötvös Loránd

pluszpontért: Mi volt ez a találmány? _____

5. Ki a 3. feltaláló, akinek a nevéhez az áramátalakító fűződik, Déri Miksa és Bláthy Ottó mellett?

- 1) Zipernowszky Károly
- 2) Kandó Kálmán
- X) Puskás Tivadar

6. Ki adta az ötletet Csonka Jánosnak a porlasztó megalkotásához?

- 1) egy virágáruslány
- 2) egy tüsszentés
- X) egy pocsolyába ugró kisfiú

pluszpontért: Ki volt a feltalálótársa? _____

7. Hol építette az első európai telefonközpontot Puskás Tivadar?

- 1) Budapesten
- 2) Párizsban
- X) Bécsben

8. Hogyan nevezték még Baross Gábor közlekedési, majd kereskedelmi minisztert?

- 1) acélminiszternek
- 2) vaskancellárnak
- X) vasminiszternek

9. Milyen járványok visszaszorításában volt nagy szerepe a vezetékes víz- és csatornahálózat kiépítésének?

- 1) pestisjárványok
- 2) kolerajárványok
- X) himlőjárványok

10. Melyik évtől lett a korona az Osztrák-Magyar Monarchia pénzneme?

- 1) 1893-tól
- 2) 1892-től
- X) 1891-től

pluszpontért: Milyen pénzzel fizettek a korona előtt? _____
Mi volt annak a váltópénze? _____

11. Az élelmiszeripar melyik ágának lett a legnagyobb jelentősége a modernizálódás során?

- 1) malomipar
- 2) sörgyártás
- X) dohányipar

12. Kit hívtak „Kockás bárónak”?

- 1) Korányi Frigyes bárót
- 2) Podmaniczky Frigyes bárót
- X) Eötvös Loránd bárót

pluszpontért: És ugyanőt hogyan becézték a barátai? _____

13. Kit nevezünk az „anyák megmentőjének”?

- 1) Markusovszky Lajost
- 2) Semmelweis Ignácot
- X) Korányi Frigyes

pluszpontért: Mit fedezett fel, ami miatt így hívták? _____

13 + 1. Hol építették meg elsőként Európában a földalatti vasutat?

- 1) Londonban
- 2) Budapesten
- X) Párizsban

/21 pont

5.) Nézd meg az alábbi videót és a segítségével oldd meg a feladatot. A hiányzó szavakat kell pótolnod, segítségképpen megadjuk a szavakat, de vigyázz, mert nem lesz mindre szükséged!

<https://zanza.tv/tortenelem/ujkor-kiegyezeshez-vezeto-ut-es-dualizmus-kora-magyarorszagon/dualista-magyarorszag>

gátrendszere	cséplőgépek	Láng	kisipar	1873	1896	hídépítés	József
kiegyezés	termőterületek		tengerhajózás		vámhatárt	állattenyésztés	
1886	infrastruktúra		gépipari	találmányára	malomipari	vasútfejlesztés	
	vetőgépek						

Repüljünk vissza 130 évvel ezelőltre, a dualista Magyarországra. A _____ megteremtette azokat a feltételeket, amelyek szükségesek voltak a gazdasági növekedés megindulásához. Ausztria és Magyarország között eltörölték a _____, ez segítette a mezőgazdaság és az ipar fejlődését. A dualista állam mindvégig kiemelt feladatnak tekintette a gazdaság fejlesztését.

A jól kiépített _____ fontos volt. Az állam irányításával zajlottak a folyószabályozás és néhány évtized alatt megépült Európa leghosszabb _____. Ez adott lökést a hajózásnak: a Duna nemzetközi vízi úttá vált, Fiume kikötőjéből pedig megindult a _____. Jelentős központi támogatást kapott a _____ is, amelyet Baross Gábor közlekedésügyi miniszter valósított meg. A fejlesztésnek köszönhetően az ország vasútvonalainak hossza 1914-re meghaladta a 20 ezer km-t.

A dualizmus korában nagyobb lendületet vett a mezőgazdaság fejlődése is. Még mindig bővültek a _____. Nőtt a termelékenység a fajtanemesítésnek, a vetésforgónak és a műtrágya alkalmazásának köszönhetően. Az _____ ágazatainak fejlődése is nagyobb lendületet kapott. A századforduló körül a nagybirtokokon már elterjedtek a _____.

A gazdasági fellendülés talán az ipar területén volt a leglátványosabb. Gyarapodott a nagyvállalatok száma, a _____ súlya ellenben továbbra is jelentős maradt.

Az élelmiszeripar az egyik legdinamikusabban bővülő ágazat lett, azon belül is a cukoripart, a szeszipart és a malomipart kell kiemelnünk. Budapest a század végére Európa egyik legjelentősebb _____ központjává vált.

A másik felfutó ágazat a nehézipar volt, amelyet leginkább a vasútépítés ösztönzött. A fejlődés alapját a bővülő szénbányászat, a vaskohászat és a gépgyártás adta. A legnagyobb _____ üzemek neve máig ismerősen csenghet: Ganz Gépgyár, _____ Gépgyár, Óbudai Hajógyár. A nagyipar már a legmodernebb technológiákat alkalmazta, jó néhány fejlesztés pedig magyar feltalálók _____ épült.

A dualizmus korának gazdasági fellendülése a fővárosban mutatta a leglátványosabb eredményeket. Budapest jogilag _____-ban jött létre Buda, Óbuda és Pest egyesülésével. Ezután a város fejlődése felgyorsult. A népesség gyorsan nőtt, 1914-re megközelítette az egymillió főt. Hatalmas építkezések folytak. Különösen felgyorsult a fejlesztés _____-ban, a millenniumi ünnepségek hatására.

/15 pont

6.) Gasztronómia

A korszakhoz kapcsolódik néhány híres fogásunk. Mit lehet készíteni az alábbi hozzávalókból?

_____
tojás, kristálycukor, keserű kakaópor, liszt, só
barnarum, tejszín, porcukor, keserű csokoládé, kajszibarackíz

_____
tyúk / kakas, répa, zeller, karalábé, petrezselyemgyökér, vöröshagyma, fekete bors, só, sáfrány, csigatészta

_____
füstölt sertéscsülök, sárgarépa, száraz / fejtett bab, petrezselyem-gyökér, babérlevél, kolbász, fokhagyma, paradicsom, zöldpaprika, vöröshagyma, liszt, zsír, fűszerpaprika, petrezselyemzöld, tejföl, csipetke

_____
tojás, porcukor, liszt, teavaj
tojás, porcukor, teavaj, szilárd kakaómassza, vaníliás cukor, kakaóvaj, étcsokoládé
kristálycukor, víz, ecet, darált mogyoró

/ 4 pont

7.) Jókai fényképalbum készítése

8.) Összekeveredett regénycímek: határozd meg a pontos címet szerzőjével együtt!

1. A Noszty fiú esernyője _____
2. Fekete rózsza _____
3. Kárpáthy Zoltán esete Tóth Marival _____
4. A kőszívű házasság _____
5. A névtelen város _____

9.) Melyik regény szereplőre ismersz? Szerző + cím

1. Szepes vármegye alispánja vagyok. Szeretek vadászni Fityke nevű kutyámmal. Egyetlen lányomat Rozálinak hívják.
-

2. Huszár vagyok. Három fiútestvér közül a középső. Édesanyám kérésére a magyar szabadságért harcolok.
-

3. Egy sikeres, de szegény ügyvéd vagyok, aki az elveszett örökségét keresi. Közben szerelmes lettem egy pap húgába.
-

4. Hajóbiztosból gazdag kereskedő lettem. Mindenem megvan, de boldog csak a Senki szigetén vagyok.
-

5. Egy magyar gróf vagyok. Nedec vár ura. Kicsit sántítok, de folyton hadban állok az ellenséggel.
-

A pirossal jelölt feladatokat a márciusi szóbeli fordulóra készítsétek el és hozzátok magatokkal!